

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. I. Removetur formalis discursus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

9. *Quomodo Angeli dicantur consultare, & mirari?*
 10. *Disparitas inter intentionem & cognitionem principiorum.*
 11. *Angelus non intelligit componendo & dividendo.*
 12. *Nec ideo ipsius cognitio simul est naturalis & supernaturalis.*

§. I.

Removetur formalis discursus.

1. **L**Oquimur de discursu non virtuali, quem uti DEO, ita & Angelis communis Theologorum concedit, sed de formali, quo nempe ex cognitione rei magis notæ illativè, & ex vi ipsius deducimur in cognitionem rei minùs notæ. Unde ad discursum formalem non sufficit primò, ut sit cognitio unius in alio, sive ut unum objectum sit ratio cognoscendi alterum: id enim solummodò probat discursum virtuale, quo modo Divina essentia tam DEO, quàm Beatis est ratio videndi creaturas, velut, in Tract. de DEO diximus. Neque sufficit secundò, quòd sit unius cognitio post aliud, hoc enim solummodò dicit successione actuum, sive, ut vocant, discursum secundum successione, qualem Angelis nemo denegat. Requiritur ergo, ut sit cognitio unius ex alio non solum ex parte rei cognitæ, sed etiam ipsorum actuum, ita ut unus actus ab altero in causando dependeat, & ex vi ipsius sequatur, qua de causâ etiam vocatur discursus secundum causalitatem. His positis Scotus admittit in Angelis discursum circa objecta tam naturalia, quàm supernaturalia, tam evidenter quàm inevidenter cognita. Suarez, à quo non multùm distat Molina, admittit circa supernaturalia, & inevidenter cognita. D. Thomas cum sua Schola illum universaliter negat. Cum quo

2. **CONCLUSIO. I.** *Angelus nihil potest intelligere discurrendo.* S. D. hic a. 3. cum S. Dionys. c. 7. De Divin. nomin. dicente, *Angelos non congregare Divinam cognitionem à sermonibus diffusis*, h. e. discursibus mentalibus.

Ratio S. D. est. Primò. Quæ sunt perfectæ in aliquo ordine & genere, non possunt acquirere suam perfectionem, eo modo, quo illam acquirunt, quæ sunt imperfectæ in illo ordine & genere: sed Angelus in ordine intelligentium est perfectus; homo verò est infimum in isto ordine & genere: ergo fieri non potest, ut notitiam veritatis, quæ est intelligentis perfectio, acquirat modo imperfecto, qui est proprius homini, tanquam infimo intelligentium: atqui in comparanda notitia veritatis procedere ab ignotioribus ad notiora, à potentia ad actum, ab imperfectis ad perfectiora (quod ipsum est discurrendo) est modus imperfectus assequendi veritatem; uti econtrâ uno simplici intuitu actu perspicere totam veritatem, effectus in causis, conclusiones in principiis est maxima intelligentis perfectio: ergo Angelus discurrendo intelligere non potest.

Confirmatur primò paritate & exemplo substantiæ corporeæ. Quia corpora caelestia inter naturas corporeas excellunt, ideo suam perfectionem non obtinent per imperfectos motus aug-

mentationis & alterationis, uti corpora inferiora ergo quia Angeli inter naturas spirituales principantur, notitiam veritatis non acquirunt modo & motu imperfecto discursus, quo modo infimum intelligentium homo, qui etiam hac de causâ rationalis, ut econtrâ Angelus propter simplicem intelligenti modum intelligentia vocatur.

Unde confirmatur secundò. Proprietas aliquid naturæ neque per se, neque per accidens alteri naturæ convenire potest: sed discurrendo & ratiocinari est proprietas humanæ naturæ, sicuti rationale est ejus essentia: ergo Angelo nec per se, nec per accidens convenire potest, quemadmodum nec equo rugitus, nec leoni hinnitus convenire potest.

Ratio est secundò. Ille intellectus non est discursivus, qui, quandocunque considerat conclusiones, illas considerat prout sunt in suis principiis; sed Angelus quandocunque considerat conclusiones, considerat eas, prout sunt in suis principiis, inquit S. D. 1. 2. q. 89. a. 2. ergo ipse intellectus non est discursivus. Major est certa, neque enim aliter fit discursus, quam à principiis descendendo ad conclusiones. Aliter est D. Thomæ, & inde constat, quòd perfectio intellectus & luminis Angelici, juxta prius dicta, requirit, ut Angelus cognoscendo objectum, simul videat, quidquid in illo virtute continetur, omneque ipsius habitudines, sive necessarias, sive probabiles, ad quoscunque effectus.

§. II.

Solvuntur objectiones.

Objicies primò, quamvis hæ rationes probent Angelum non discurrendo, quando sui spec utitur adæquate, tunc enim videt in causâ effectus, in principiis conclusiones, quod autem prohibet ipsum discurrendo, si (ut in sententia Thomistica potest) velit suâ specie uti inadæquate modo seorsim causam, modò effectum cognoscere?

Confirmatur. Quamquam Christus D. potuerit per species infusa objecti sine discursu percipere; potuit nihilominus eadem species applicare ad discursivam cognitionem: ergo hoc ipsum poterit Angelus, si species velit inadæquate dividere.

Respondeo. Angelus potest suâ specie uti inadæquate, sistendo intra simplicem tendentiam ejusdem luminis & judicii, concedo, mutatam simplicem tendentiam in lumen & judicium activum, nego. Neque enim est in potentia Angelum mutare suum naturalem modum intelligendi; sed ejus naturalis modus intelligendi est, à simplici intuitu feratur in objectum, non intuitivo: ergo.

Ad confirmationem Respondeo, disparitatem esse, quòd species infusa Christi sint minis universalis speciebus Angelicis, atque attemporata subiecto, h. e. animæ rationali Christi, quæ cum esset naturaliter discursiva, poterat illas species applicare modo suæ naturæ proportionato ad sciendam illativam cognitionem ex alterius subiecti inadæquate cognitione.

Objicies secundò. Poterit saltem Angelus discursum formare de supernaturalibus, tunc magis